

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
12/3553-440

Dato
27. april 2020

Strategi for vassdragsrestaurering - presisering av nytt deloppdrag i 2020

Klima- og miljødepartementet viser til at departementsgruppen for vannforskriften i 2015 ble enige om å be direktoratsgruppen for vannforskriften om å opprette et prosjekt for restaurering av vassdrag og våtmark. Miljødirektoratet fikk i oppdrag å lede restaureringsprosjektet. I oppdraget fra 2015 fremgår det at prosjektet skal legge til rette for norsk satsning på restaurering. Dette innebærer blant annet at direktoratene forestår nasjonalt restaureringsseminar og har jevnlige møter for samordne og koordinere restaurering, kunnskap og erfaring. Utarbeidelse av en nasjonal strategisk plan er en naturlig oppfølging av dette. KLD vil orientere departementsgruppen for vannforskriften om dette oppdraget.

Som en videreføring og presisering av eksisterende oppdrag, og signaler om økt fokus på restaurering av vassdrag i 2020, gis Miljødirektoratet et nytt deloppdrag om å utarbeide et forslag til strategisk plan for restaurering av vassdrag for perioden 2021-2030, med leveringsfrist 15. september 2020.

Det vises til samtale om dette i møte mellom Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet 4. februar 2020, der man hadde dialog om arbeidet i 2020 og ble enige om at departementet ville følge opp med en skriftlig presisering.

I første omgang ønsker departementet at Miljødirektoratet utarbeider et forslag til en strategisk plan som beskriver hvilken tilnærming man legger opp til i arbeidet, mulige prioriteringskriterier, framdriftsplan inkludert når første forslag til konkret handlingsplan kan forventes å foreligge, og hvordan de ulike myndighetene vil bidra.

Planen må ta sikte på å oppfylle internasjonale og nasjonale miljømål for restaurering av vassdrag, og bidra til oppfyllelse av Norges forpliktelser etter vanndirektivet.

Synergi med pågående arbeid med oppdatering av vannforvaltningsplanene bør etterstrebes. Potensialet for vann-vinn løsninger mellom forbedringer av vannmiljøet og naturbasert klimatilpasning (flomdemping og overvannshåndtering) bør inngå i planen.

Planen bør utarbeides i samråd med NVE og andre berørte direktorater innenfor den eksisterende tverrsektorielle samarbeidsarenaen i direktoratsgruppen for vannforskriften, og i størst mulig grad bygge på kunnskap og aktiviteter som allerede er på plass, der den enkelte sektormyndighet har ansvar for å kartlegge og restaurere fysiske påvirkninger innen sitt område.

Oppdraget må avgrenses mot planen for restaurering av myr og annen våtmark 2016-2020, der Miljødirektoratet i tildelingsbrevet har fått et oppdrag om å oppdater planen for perioden 2021-2025. Samordning mellom restaurering av vassdrag og våtmark/myr bør likevel etterstrebes.

KLD anser at dette deloppdraget i 2020 er en presisering innenfor rammen av eksisterende oppdrag i instruks og tildelingsbrev, og forutsetter derfor at det utføres innenfor eksisterende budsjettammer. Forslaget til strategisk plan bør imidlertid legge opp til at det skal utarbeides konkrete handlingsplaner med alternativer for økt innstas på vassdragsrestaurering innen de sektorene det gjelder.

Bakgrunn i eksisterende oppdrag innen vannforvaltning generelt og vassdragsrestaurering spesielt

Miljødirektoratet har i tildelingsbrevet for 2020 følgende prioritering med styringsparameter: 5)

- *Arbeidet med å nå miljømålene i elver, innsjøer, grunnvann og kystvann. Høy kvalitet på bidrag til oppdaterte vannforvaltningsplaner og tiltaksprogrammer innen eget ansvarsområde.*

Dette er knyttet til faste oppdrag Miljødirektoratet har i sin instruks:

- *lede det faglige arbeidet med helhetlig forvaltning av ferskvann og følge opp vannforskriften på egen myndighetsområder.*
- *bidra til at andre myndigheter tar ansvar for god tilstand i vannmiljøet bl.a. gjennom å lede den nasjonale direktoratsgruppen for vannforskriften, og lede det nasjonale arbeidet med norsk satsing på restaurering av vassdrag.*

Oppdraget med å lede det nasjonale arbeidet med norsk satsing på restaurering av vassdrag følger av et eget oppdragsbrev fra 2015, som fra 2016 ble tatt inn som del av instruksen. I brevet viser KLD til at departementsgruppa for vannforskriften var blitt enige om å be direktoratsgruppa for vannforskriften om å opprette et prosjekt for restaurering av vassdrag og våtmark. Miljødirektoratet fikk i oppdrag å lede restaureringsprosjektet, og andre relevante direktorater, som Landbruksdirektoratet, NVE og Statens vegvesen, skulle inviteres til å delta i prosjektet. I brevet fremkommer følgende oppdrag for restaureringsprosjektet:

- *Sikre nødvendig samarbeid og koordinering av restaurering av både vassdrag og våtmark/myr.*
- *Legge til rette for gjennomføring av norsk satsing på restaurering.*

- *Bidra til kunnskaps- og erfaringsutveksling, for eksempel gjennom formidling av kunnskap og gode eksempler gjennom fagseminarer og nettsider.*
- *Vurdere framtidige mekanismer for å styrke koordineringen av planlegging og finansiering der flere myndigheter er involvert.*
- *Synergier med eksisterende europeiske forskningsprosjekter og nettverk innen restaurering av vassdrag og våtmark må etterstrebes.*

Oppfølging av signaler om økt fokus på restaurering av vassdrag i 2020

Klima- og miljødepartement la i budsjett-proposisjonen for 2020 opp til å *styrke arbeidet med å restaurere elver og bekker, slik at gjennomføringen av prioriterte restaureringstiltak i vannforvaltningsplanene blir trappet opp*. Departementet viste til at restaureringstiltakene vil medvirke til å få tilbake viktige leveområde for arter som lever i vann, samtidig som restaurering av elver og bekker også vil være positivt for friluftsliv og rekreasjon.

Dette ble også presisert i forhold til tilskuddsordningen for generell vannforvaltning (Kap. 1420 post 70, underpost 3) som Miljødirektoratet administrerer: *I 2020 vil oppfølging av prioriterte restaureringstiltak i vannforvaltningsplanene også bli prioritert*. Midlene til tilskuddsordningen ble også økt fra 2019 til 2020.

Restaurering av vassdrag er et viktig mål for å nå både nasjonale og internasjonale miljømål:

- Restaurering av økosystemer i vann er spesifikke delmål under FNs bærekraftsmål 6 om vann og 15 om økosystemer.
- Aichi-mål 15 under konvensjonen om biologisk mangfold handler spesifikt om restaurering av degraderte økosystemer.
- EUs vanndirektiv og den norske vannforskriften forutsetter at man skal beskytte, forbedre og restaurere vannmiljøet for å nå målet om god økologisk tilstand.
- Restaurering vil mange steder være nødvendig for å nå nasjonale miljømål om at økosystemene skal ha god tilstand og levere økosystemtjenester.
- FN har utpekt årene 2021-2030 som tiåret for økologisk restaurering.

Med hilsen

Lindis Nerbø (e.f.)
avdelingsdirektør

Tor Simon Pedersen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer